

6/38

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

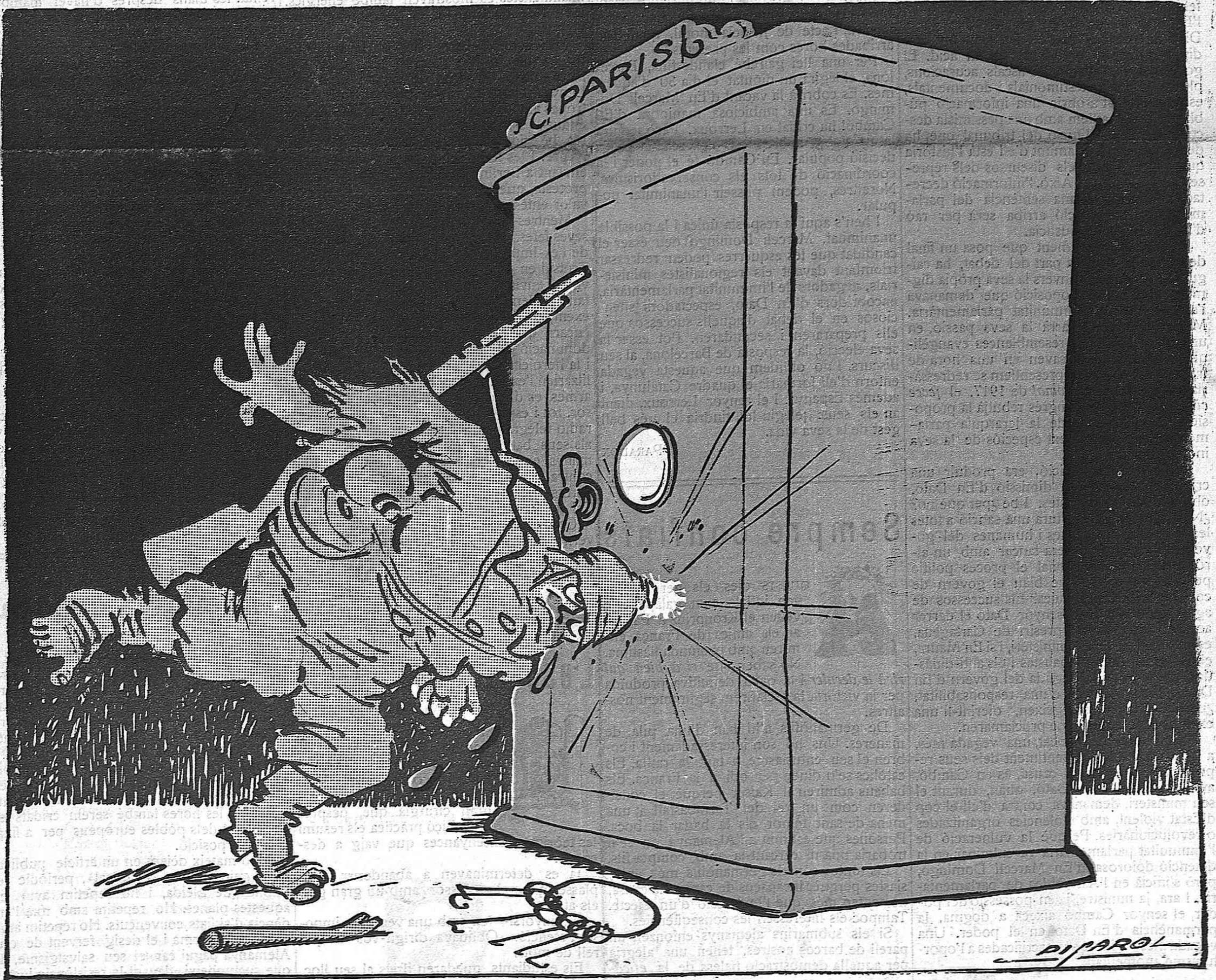
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20. BOTIGA
TELÉFONO A 4115.—BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANER, 2'50

L'EMBESTIDA FURIOSA...

—Si ens consta tan d'obrir-la, com d'arribar-hi,... ja patirem!...

La cursa de velocitat

Mr. Lloyd George, primer ministre anglès, ho ha dit amb una frase gràfica i exactíssima. «Això que ara estem veient—ha declarat en un discurs— és una cursa de velocitat entre l'Alemanya i els Estats Units.» Els alemanys saben que, cada dia que passa, augmenta el pes de la cooperació nordamericana a la guerra, i que si aquesta s'allarga gaires mesos més, el pes serà tan gros, que els imperials quedaran aixafats.

Convè doncs als alemanys que no passin gaires mesos. Tenen pressa, més pressa que mai. O aconseguiran la victòria decisiva abans que els Estats Units hagin pogut llençar els primers milions de soldats al front, o ja no podran aconseguir-la mai. Per això té pressa l'Alemanya a donar un cop mortal a l'adversari. Per això té pressa la República nordamericana a dur gent i material de guerra als camps de batalla de l'Europa. Ve't-aquí en què consisteix la cursa de velocitat. Qui la guanyarà? Qui arribarà primer a la meta?

Això, en gran part, han de dir-ho els aliats que ara lluiten al front occidental. Si aguanten, si resisteixen, si tot rebent els cops inevitables, eviten rebre un cop irreparable, els Estats Units guanyaran la cursa de velocitat, i els braus aliats guanyaran la gran guerra.

I tot fa creure que aquests braus soldats que segons ha dit Clemenceau, han lluitat durant els darrers dies un contra cinc, sabran aguantar i resistir fins que els nous exercèts de la jove Amèrica faran decantar definitivament la balança a favor dels aliats d'Occident.

El símbol

El debat per la vaga i la repressió d'Agost de 1917, ha tingut dues parts. En la primera, cap trágica narració feta pels socialistes, cap reial evocació de l'Espanya negra, foren desvirtuades. En el Diari de Sessions queden les paraules dels diputats obrers, corrosives com un àcid. El govern, davant d'aquelles fiscals acusacions, plenes de proves testimonials i documentals, es vegé obligat a obrir una informació pública. No subratllem amb una pessimista desconfiança la constitució del tribunal que ha de jutjar. Ja per damunt d'ell està l'història que s'incorporarà els discursos dels representants socialistes. Això, l'informació decretada, té la força d'una sentència del parlament. Si l'absolució arriba serà per raó d'Estat, no pas per justícia.

Però aquest parlament que posa un final decorós a la primera part del debat, ha caigut en mancament envers la seva pròpia dignitat, rebutjant la proposició que demanava l'afirmament de l'immunitat parlamentària. Marcellí Domingo, narrà la seva passió, en un discurs que tenia semblances evangèliques i quan tots pensaven en una hora de fraternitat civil, quan presentem se redressaria davant del *jeccé homol* de 1917, el *jeccé civés* de 1918, el Congrés rebutjà la proposició consagrada de la jerarquia parlamentària amb el pretext especios de la seva inoportunitat.

Acceptar la proposició, era produir una crisi, amb la forçosa dimissió d'En Dato, objecten els oportunistes. I bé per què no? No's cercava per ventura una sanció a totes les violències jurídiques i humanes del govern d'En Dato? No'era tancar amb un aïrós fermall constitucional el procés polític pel qual seu en el banc blau el govern de concentració monàrquica? Els successos de agost tingueren en el senyor Dato el darrer acusat. L'estirada del presiri de Cartagena, es va sentir en el seu ministeri, i si En Maura, els lliberals, els regionalistes i els anti-dinàstics, trobaren en la caiguda del govern d'En Dato el compliment d'una responsabilitat, çperquè ara el protegeixen, oferint-li una emancipació de culpes que proclamaren.

I si un home ha mancat, una vegada més, a la seva paraula i al sentiment dels seus representats i de la seva causa, és en Cambó, avui protector d'En Dato, quan, durant el seu ministeri, demanava contra d'ell el cop d'Estat violent, amb violències organitzades o revolucionàries. Perquè la vulneració de l'immunitat parlamentària va culminar en la detenció dolorosa d'En Marcellí Domingo, però s'inicià en l'Assemblea de parlamentaris. I ara, ja ministre, ja en possessió del poder, el senyor Cambó aixeca a dogma, la permanència d'En Dato en el poder. Una vegada més les idees són sacrificades a l'opurtunisme momentani.

Ens resta una resposta. Un diputat comparteix amb el rei la sobirania nacional. Són, per dir-ho així, els nostres reis electius, i el Congrés, negant-se a si mateix, ha caigut en el pecat de lesa majestat parlamentària. Nosaltres no posseim altra acció reivindicadora, que la de la nostra sobirania electoral que podem exercir, com a dret ofensiu, portant la nostra disconformitat amb el règim, triant representacions populars, i com a acció defensiva, i acte de justícia moral, quan són arribades hores com les presents.

Per una llei gairebé clandestina, Barcelona, el llegirà un diputat el dia 30 d'aquest mes. Es cobrirà la vacant d'En Marcellí Domingo. Es una ambiciosa maniobra d'En Cambó! ha cridat en Lerroux. Però contra la maniobra subreptícia, s'exercita la franca decisió popular. En Cambó té el poder i la coordinació de tots els conservadorismes. Nosaltres, podem posseir l'unanimitat popular.

I heu's aquí la resposta única i la possible unanimitat. Marcellí Domingo deu ésser el candidat que les esquerres poden redressar triomfant davant els regionalistes ministerials, negadors de l'immunitat parlamentària, encobridors d'En Dato, espectadors silenciosos en el debat d'aquells successos que ells prepararen i secundaren. Pot ésser la seva elecció, la resposta de Barcelona, al seu discurs. I no oblidem que aquesta vegada entorn d'ell formaria el quadre Catalunya, i ademés Espanya. I el senyor Lerroux, dient an els seus: *jelegui-lo!* tindria el més bell gest de la seva vida.

PARADOX

Sempre confiats

QUESTS dies els germanòfils van inflats com galàpets. Ja veuen el Kronprinz a París i an els amics de França ens miren amb profunda llàstima. No saben que *rirà bien qui rirà le dernier* i la rialla definitiva produïda per la victòria la esclafirem segurament nosaltres.

De germanòfils n'hi han d'una pila de maneres. Uns ho son interessadament i cobren el seu entusiasme a tant la ratlla. Els catòlics se'n diuen per odi a la França. Els babaus admiren al Kaiser perquè el consideren com un rei del Tarrabastall i una mena de sant temor els fa badar la boca. Persones que estimin a l'Alemanya no se'n trobaria una ni cercant-la amb compta-fils.

Els tontos són els germanòfils més entusiastes perquè, incapaços de capir una causa, no senten més que l'impressió d'un efecte. Tampoc els interessen les conseqüències.

Si els submarins alemanys enfonzen un parell de barcos nostres, tenen una alegria per aquella demostració palesa de la efica-

cia de la guerra submarina. Si els aeroplans teutons bombegen hospitals, senten una admiració profunda per aitals hassanyes. Si fussen belgues alaben la barbaritat com una demostració d'enteresa. Si canonegen París es freguen les mans de gust. Per ells, admiradors de la fortalesa i de la brutalitat alemanya, cada cop de puny dels alemanys és un motiu d'entusiasme, encara que el cop de puny caigui sobre les nostres espatlles.

Afortunadament el món civilitzat està en contra del món militaritzat. La força intel·ligent podrà més que la força bruta i l'hora de la justícia s'acosta. Contra les nacions pacífiques i desprevingudes ha pogut lograr el militarisme prussià alguns èxits. La resistència de la heroica França, la toçuderia de la serena Anglaterra i la fidelitat de la decidida Itàlia, donaran temps a la intervenció decisiva dels americans, *puntillers* experts que tombaran potes enlaire al repugnant militarisme prussià, negació de tota mena de llibertats.

JEPH DE JESPUIS

Les feres maximalistes

H, la energia i el coratge dels maximalistes rusos! Quan es tractava d'anar contra els partits russos que volien continuar la guerra per l'interès i per la dignitat de la Rússia, els *bolxeviki* eren lleons, o tigres, o feres d'aquest estil. La guàrdia roja ho reventava tot, terriblement. Davant dels aliats occidentals els maximalistes es mostraven també enèrgics, a punt de declarar-los la guerra, si convinguéssin.

Però aqueixes feres adopten davant l'Alemanya una actitud d'anyell. Els alemanys fan a miques el «troç de paper» de Brest-Litovsk, esquinçant-lo amb el seu sobre. Les tropes alemanyes segueixen avançant Rússia endins, i s'apoderen de tot el que els sembla bé, fins de l'esquadra russa del Mar Negre. I les feres maximalistes s'accontenten enviant a Berlín ridícols radio-telegrams de protesta, que tenen tot l'aspecte d'ésser un valor entès, una simple comèdia.

Mentres-tant, els imperials continuen les seves fetes. S'emporten cada dia nous bocins de l'ex-Imperi rus, i Txitxerin, successor de Trotski en el comissariat d'afers estrangers, vinga enviar radio-telegrams. Si això que fan els alemanys ho fessin els aliats; si, per exemple, els japonesos invadissin la Sibèria, encara que fós per a salvar la Rússia de la dominació germanica, allí veuríem l'energia i la heroicitat dels terribles *bolxeviki*. Mobilitzarien l'exercit vermell, alçarien el poble en armes, es disposarien a lluitar contra l'invasor, tot i ésser un amic. Txitxerin i els seus radio-telegrams cedirien el pas a Trotski i als seus batallons vermells. Contra els alemanys, enemics de Rússia, radio-telegrams; contra els aliats occidentals i contra els partits russos antimaximalistes, sang i foc. Tal és la política del maximalisme rus.

Com acaba de dir un ex-ministre del Govern de Kerenski, Teretschenko, «La Rússia i el món tenen dos enemics: els *bolxeviki* i els alemanys, que són aliats.»

FÜLMEN

L'esperit d'observació

Lliçó s'havia acabat. Un bon nombre d'estudiants asseguts a lo llarg de les taules havien escoltat amb religiós silenci l'exposició final del gran cirurgià que, després de la lliçó pràctica els resumí les teòriques ensenyances que vaig a descriure.

Ja es determinaven a abandonar llurs places quan el professor amb un gran gest els aturà.

—Senyors!—feu amb una veu que imposava atenció.—Oblidava dirigir-vos un parell de mots.

Els estudiants quedaren drets al seu lloc.

—Vos he dit i redit que, una de les condicions essencials de nostra difícil i delicada professió, diguem-ne de... nostre art, és el de posseir un perfecte esperit d'observació i una absoluta resistència a tot sentiment de fàstic. No fareu res de bò si no vos proveieu d'aquests dos elements. És absolutament indispensable que pogueu resistir victoriosament en qualsevol cas i circumstància, al més petit sentiment de repulsió que pugui apoderar-vos. I ja sabeu que dintre el curs d'operacions que estem cridats a efectuar, no falten ocasions per a cedir a febleses semblants.

Un murmur d'aprovació corre per l'auditori.

—Amb molt sentiment he pogut veure que malgrat totes les meves observacions, no hem sapigut adquirir baix aquest doble punt de vista, la fermesa i... anava a dir la virilitat necessària.

Un nou murmur, de protesta aquesta vegada, s'aixecà d'entre els deixebles.

—Oh! no cal que protesteu—replicà el gran practicant.—Ja sé lo que dic jo.

Noves protestes més accentuades, acullen aquesta declaració.

—Vosaltres dubteu de la meva revelació—diu somrient.—Conforme!... Però jo vull fer la prova per a veure si tinc raó o no.

Els estudiants paren unes orelles com pàmpols, esperant la prova anunciada pel professor. Aquest, que ja s'havia arremangat les mànigues avençà cap a un lavabo del costat de la taula d'operar.

—Acabem—diu—de dissecar el cadavre d'una dona. D'aquesta carn putrefacta, en plena purulència, és indubtable que s'ha de tenir un cor ben aposentat per a no sentir repugnància al seu contacte. No obstant i això, aquí teniu aquest rentat mans on jo m'he rentat les mans després d'haver manipulat totes aquestes infeccions... I malgrat això, podran veure com no vacil·lo.

I acompanyant el fet a la paraula, ficà un dit dintre l'aigua del rentat mans i se'l llepà—amb la mateixa beatitud d'un ballet al llepar una barra de pega-dolça.

Hi hagué un moviment d'estranya admiració, però fou curt.

De prompte es dirigiren tots a l'aigua infectada. I qui mes podia repetia l'acció del professor. Tots volien fer-li veure que els jutjava malament.

El mestre contemplava l'escena amb un somriure irònic. Quan el darrer estudiant, amb gest «heroic» se'n anà a sentar-se, el professor pren la paraula:

—Vos felicito. He pogut veure, no sense una viva satisfacció que sabeu pujar per damunt de vostre llegitima repulsió el vostre fàstic, en un cas que no té quasi res d'agradable... Desgraciadament, i cregueu que ho sento sincerament, em veig obligat, formalment i categòricament, de mantindre lo que he dit per lo que's refereix a vostra falta de esperit d'observació.

I com que els estudiants es posaren a cridar, el professor acabà amb una veu incisiva: —Tal com ho sentiu, senyors, car si vostre esperit d'observació no vos hagués fallat, haurieu remarcat que he ficat dintre l'aigua el meu index; i m'he llepat l'anular.

FERRAN D'EGARA

La pàtria futura

les trinxeres s'hi està fabricant fa prop de quatre anys una pàtria nova. Aquesta conflagració repercutirà per tot el món. Nosaltres esperem amb el cor plè de joia la victòria de les nacions que lluiten per la llibertat i la justícia humanes, particularment de la França heròica, encara que només sigui per a venjar l'afront comès amb la pobre Bèlgica. Preparem-nos per a l'hora de la pau, perquè a les hores també serem cridats en el concert dels pobles europeus per a fixar la nostra posició.

Això mateix dèiem en un article publicat no fa gaires dies a «El Ideal», periòdic republicà de Lleida, i ho repetim avui en aquestes pàgines. Ho repetim amb tota l'ardència d'aliats convençuts. Ho repetim amb l'esperança ferma i el desig fervent de que Alemanya pagui car el seu salvatgisme, de que sucumbeixi davant la resistència justa i

heròica de les nacions que lluiten enfront d'ella.

Les flors d'aquesta primavera neixen roges, plenes de sang. Són el dolorós emblema d'uns pobles que combaten desafortadament, deixant el camí cobert de cadavres. Però aquests cadavres són en sa major part de Alemanya. Guillem II, per a engrandir el territori, per a guanyar uns pams més, sacrifica milers d'homes. En Foch, com feia En Joffre, procura resistir-se a l'empenta germana, conservant les vides dels seus soldats. Això és més humà i més digne. El ministre de la Guerra anglès va dir, si no recordo malament, que Alemanya, les potències centrals, guanyarien moltes més batalles, però que la victòria final seria pels aliats. Així ho esperem nosaltres, desitjosos de que's castiguin com més aviat millor, tots els oprobis i totes les malifetes, totes les falsetats i totes les injustícies comeses per l'Alemanya del kaiser.

La pàtria futura deurà formar-se a base de nous principis. Els resultats d'aquesta gran lluita humana, traçaran el camí.

Els pobles aprendran la lliçó dolorosa d'aquesta guerra sens precedents, i davant la trista realitat, aixecaran un crit unànim de enèrgica protesta. Demanaran que siguin castigades les ambicions injustes, els fets vandàlics. Una taca negra es dibuixarà en l'horitzó d'aquesta pàtria renovadora: Guillem II. I l'Alemanya que no volia la guerra, l'Alemanya que ha sigut portada a les trinxeres: obeint a una força major, també a les hores condemnarà aquesta sèrie d'atropells que començaren amb l'invasió de Bèlgica, d'aquesta lluita cruenta a la que va servir de excusa l'assassinat de Sarajevo. Podran parlar allavores les mares, tot vessant llàgrimes de pregon condol pels fills perduts en el combat.

Devem aportar-hi tots el nostre concurs al resultat final d'aquesta guerra sagnanta. Devem col·laborar-hi tots a la formació de la pàtria futura. Quin paper hi farà Espanya? Alemanya, posant en ús la seva diplomàcia i... els seus diners, jo crec que fa jugar a algunes personalitats bastant influents a dins del nostre poble. Que els pares de la pàtria d'avui no se'ns vinguin i no portin al nostre poble per mal camí al formar la pàtria de demà. De totes maneres sempre hi ha temps per a sortir al carrer i exigir justícia.

FERMI PALAU CASELLAS

SONATA XXXIII

Nos, ja soc aquí i creieu que m'ha costat. No és pot ésser dormilega per cap diner del món, ni se pot pujar al tren sense llegir els lletreros que sobre els vagons posa la companyia. Si jo no m'hagués dormit com un sòc i m'hagués enterat, per mitjà de la lectura, que sempre instrueix, no sabria que són passar quinze hores a Ariza, poble fet de fang en el qual crec que no hi ha cosa més notable que l'altar major d'una església feta de pedra i amb columnes en forma de palmera, el qual altar no pogui veure perquè en celebració del mes de Maria el taparen amb tot de llençols blancs i cintes blaves.

No poguent veure l'altar, jo i el company de viatge, que com un s'adormí i quedà en terra, ens posarem a cantar:

*Dulcísima Virgen
Del cielo delicia
La flor que te ofrezco
Recibe propicia.*

El senyor rector ens volia treure, però el company li demostrà que era de policia i el clero va fer muts i a la gàbia. D'anar per mi hauríem seguit cantant, però cada un és cada un i quan jo començava a entonar:

*Ruja el infierno!
Brame Satán!
La fé de España
No morirá!*

El bon policia me feu present que ja n'hi havia prou i massa. Pot-ser en altre ocasió l'hauria desobeit, sobre tot portant un revolver americà com duia, però a Ariza poble de fang, no vaig tenir prou valor i vaig deixar-me de cançons i junts anarem a

Precaucions higièniques

— Que hem tornat a Carnestoltes que's tapa el rostre, don Pau?
— No, home; si és una careta contra els gasos del Banc blau!

cercar qui ens fes un plat d'escudella mentre esperavem el ràpid de Saragoça. Jo que pensava dormir a Barcelona... Encontes de veure la de casa vegi la del Pilar de Verge. Nois que és lleig allò del Pilar! Tant per fora com per dintre.

No sé pas què hi veuen la munió de gent que entra al temple. Sé prou bé que Sant Antoni s'enamora d'un porc; però un tocino és carinyós se li agafa efecte i té un roncar delicat; i aquella Verge i aquell altar i aquell temple són antipàtics i secs per que sí. El nostre Crist de Lepanto val més or que pesa, comparat amb allò, encara que estigui col·lorçat.

La Seu si que deu fer bonic, al menys el campanar ne fa. No varen deixar-nos-hi entrar. Nosaltres que sí, ens en anarem al Ebro. Allí el bon policia començà a cantar:

*Por fin te veo
Ebro famoso.*

I aquí sigué el servidor qui anuncià al company que sinó callava el fotria a l'aigua. Mal que mal, després de parar una hora a Mora la Nova, arribarem a Barcelona i aquí em teniu.

He passat la broma de un soldado de Nàpols, he sentit a En Cambó defensant lo del Passeig Marítim i a un seguit de pocasoltes (no califiquem tal com sentim) combatent-lo, i res, ja em torneu a tenir aquí com si res hagués passat.

De la guerra? Mireu no me'n parreu de la guerra. Me preocupa molt més que a vosaltres i ara vui llegir com s'acaba aquesta ofensiva. Si aturem faré un sospir de satisfacció, sinó aturem; com els capellans quan els en passa alguna diré: *sursum cordae*. Ja piquen fort ja, els animals, però piquen sobre un pit de ferro, sobre un cor francès que mou un anhel de justícia i llibertat.

Ara podríem parlar de lo del Congrés de Espanya. Deixem de banda lo dels socialistes, les misèries posades al descobert sobre els succesos d'agost, les infàmies comeses, delatades i no desmentides i anem al cas d'En Marçal Domingo. Es molt gros que el senyor ministre de la Guerra reconegui la certesa de l'atropell del diputat per Tortosa (ja ho sabíem, però no creïem que els altres se reconeguessin culpables), és molt gros que un ministre després de l'altre condemnin el fet, però més gros encara és que després de blasmar-ne diguin: però ara res de parlar mal d'En Dato, respecte a En Sánchez Guerra. Sabeu que em sembla a mi? Merda!

I ara bevem, que tinc la boca molt seca.

MORITZ XII

Notes de fòra

Celrà.—La processó de Corpus Christi s'ha vist molt concorreguda. Sobre tot han cridat l'atenció els Tonis que passejaven el tàlem. Hi hem vist a don Lluís i, a la seva dreta, un significat republicà de *nuevo cuño* que actualment està treballant per a la formació d'un Comitè republicà en el poble. També hi hem vist a un altre republicà, aquest ja més antic i de idees quelcom fiscalitzades o personalitzades, però aquest diu que hi va per a donar exemple. Està ben vist que aqueixos senyors volen nedar i guardar la roba i, segurament perquè llurs emblemes facin més tropa, cerquen amb els seus actes religiosos que el senyor Bisbe els regali un sagrat cor per a la bandera del Comitè.

GARGOTS

Està vist que en la vida les desgràcies s'enllacen d'una mena de manera, que no sembla sinó que hi ha un artista que des de un lloc ocult les aparella perquè no vagin soles quan venen a fè el ximple per la terra. Suposo que sabran la nova infausta: s'ha acabat el cotó!... Eh, quina pega!... Ara que al Sol la dona per *parlar-nos* cada dia amb més càlida eloqüència, i quan, precisament per no *sentir-lo*, anava jo a tapar-me les orelles!...

Sí; la «passa» va extenent-se; mes, s'extén en una forma tan marcadament benigna segons les persones doctes, que alguns dels que l'arrepelleguen en menos de seixanta hores benignament tenen febre, benignament tenen força, benignament fan un canvi i benignament es moren.

— Doneu-nos el vot — van dir-nos — i amb la mà al cor us jurem que la renovació ansiada dintre de poc serà un fet.

Vam votar-los, i preguntem com va la cosa?... Molt bé!... Discussions acalorades, crits que embutllofen la pell, molta gresca, molt xibarrí, molt foc, però, cavallers, la renovació promesa, lo que és per ara, no's veu.

Oh, Juny, mes de tempestats. Quines sorpreses ens guardes? Tindrem pot-ser llamps i trons? Ens duràs tamborinades?... Per allà a Madrid, el cel fa ja uns quants dies que's tapa i està prenent un to extrany que... francament, no m'agrada. Aquí, no's veu tant obscur, però a voltes corre un aire que... no badem, no badem; lo milló és pendre el paraigües.

Vaja!... Per fi hem posat terme al conflicte de la carn. ¿Com s'ha fet aquest «arreglo»? Del modo senzill i pla que's fan sempre a Barcelona els arreglos treballats en aquest laboratori que's titula Casa Gran.

¿No ho han llegit als diaris? Escoltin: Des de demà vindran aquí bous i vaques a toia velocitat; els duràn al matadero; un cop morts, els portaran als diferents mercats públics, i els afortunats mortals que tinguin rals per pagar-la als «justos» preus acordats pels directors del tinglado podran menjar tanta carn com els hi dongui la gana, i els que no, no n menjaran. ¿Volen vostès un «arreglo» més savi i més natural?

C. GUMA

Notes de color

— ¡¡¡Ooo...le!!! ¡¡¡Ooo...le!!! ¡¡¡Ooo...le!!!
Aquests ¡¡¡ooo...les!!! sentits de lluny semblen càntics fúnebres, ais de dolor; mes, oits a la mateixa Plaça de Toros són riallers; van engalanats de rics trajos, alegres com flabiols i com els festius: Hossana!... Hossana!... Hossana!...

El sol no daura el paisatge i el cel està trist, trist com una viueta inconsolable, car gruixos de núvols grisos li embruten sa joliva cara. El Parc, perfumat per les agradables olors de les gaies flors primaverals, i decorat d'avingudes amb sostre verd, pintat de nou per l'artista Natura, prou fa els possibles de ésser alegroi, però els crits de *Oi...ssal!*, dic de ¡¡¡ooo...le!!! que surten de la Plaça Vella atapeits com passatgers dins de tramvies espanyols, l'omplenen de tristura. L'airet, lleuger com el pensament o com un canard periodístic, corre d'una banda al'altra sense sapiguer on amagar-se, perseguit pels xiulets que abandonen amb fúria desenfrenada l'immensa rodona; mentre que del *rònc circ* s'obren dues fulles de porta vestides amb capes... de mangre, i treuen cavalls morts amb les tripes arrossegant, i el brau *banyui* que últimament ha divertit al públic aixordador, regalimant sang de ses obertes ferides. El xicotets de la marinesca barriada, maicalçats, tacats de greix i bruts com els carrerons barcelonins, aplaudeixen; i ràpids com bandades de corbs afamats van vers els carros que, per fi! s'emporten les *ignocentes víctimes*, els cavalls (a) *pencos*, sobressortint de llurs cossos flacs dues fileres de relleus, dibuixades pels ossos de les magres costelles que arrodoneixen son pit. Varies mans infantils els hi arrenquen troços de cua. Hermós, hermós espectacle! Qualques grupus de mocetes tendres adornen l'exterior del brut matader, amb ses carones de nina i amb llurs escots pintats de siena clar per l'oreig marítim: són els únics tocs simpàtics que engalanan aquell lloc de carniceria repugnant.

Els núvols, que des de les altures celestes miren l'espectacle torero pel *terrat* del vellè circ, s'entristeixen més i més; i ploren... ploren a llàgrima viva... imitant a la piadosa Magdalena quan acaronava els peus foradats de Nostre Senyor Jesucrist, clavat en creu per ordre de la més gegant fera de la època.

De la sanguinosa Plaça s'obren les portes amb estrèpit; i rierades de carn humana inonden els avergonyits carrerons del pescador districte, els quals formen les espalles de la pintoresca Barceloneta.

La pluja fa de criada: renta cuidadosament les immenses taques que la sang d'aquelles bestioles deixà sobre el terreny polserós fugint de la llum del dia, enterrant-se ella mateixa puig que ningú l'enterrava.

M. G. MIR

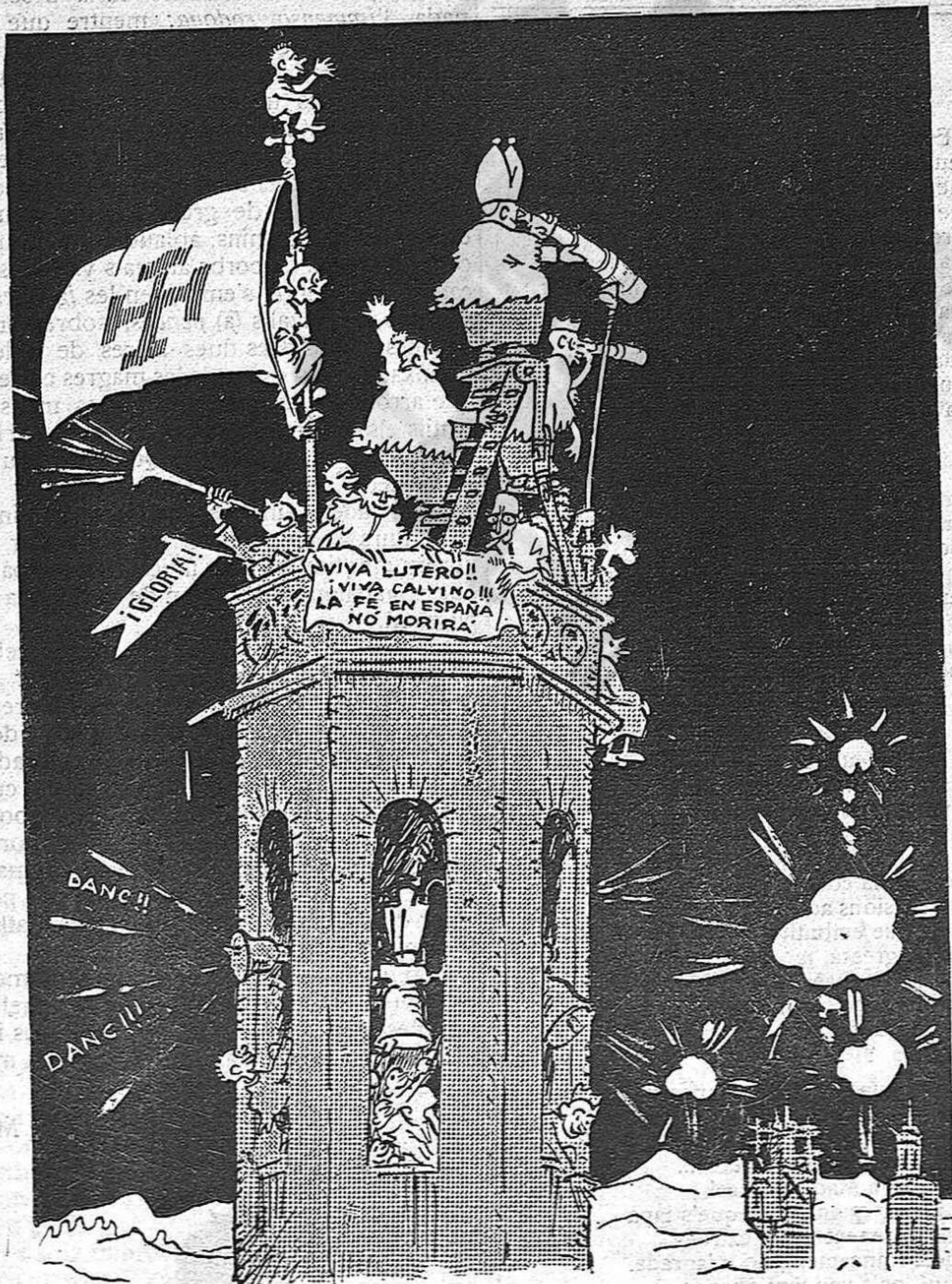

El jorn de glòria haurà arribat?

—Ara prou!... I ençera fins a casa vostra!...

Els alegrois prematurs

—Ja s'acosten!... Ja s'acosten!... Aviat seràn aquí!... Visca el Kaiser!

REPICS

S'ediu que amb motiu de les properes eleccions parcials, radicals i regionalistes tornaran a anar a la grenya. Trencades les hostilitats, la lluita sembla que serà terrible. En Durán i En Vinaixa pensen anar al front del Marne per a pendre model de les darreres màquines guerreres. Au! A veure quin dels dos bandos s'atreveix a portar una *Berta* o kanó kolossal a la Plaça de Sant Jaume.

Totes les processons de la vuitada de Corpus s'han celebrat sense el més mínim contratemps. Oh, ja, ja! Si en comptes de seguicis clericals, haguessin sigut manifestacions obreres o de republicans lliurepensadors, el resultat hauria estat ben altre. Ja n'haurien sortit de contratemps aleshores! Com que per als uns demostra el *palo* molta transigència i per als altres gota.

S'ha demostrat que un alt personatge regionalista estigué tan complicat com els mateixos senyors del Comitè de vaga en les conspiracions contra el Govern d'En Dato. I no obstant, ja ho veuen! Què me'n diuen de la diferència? Els uns al *estaro* i els altres al *machito*! «Cosas de la vida perra» S'esperava que en la seva darrera sessió l'Ajuntament protestaria dels torpedeigs als nostres vaixells i que acordaria l'expulsió dels alemanys que ocupen l'Escorxador de Gràcia. Però va venir l'oncle Francesc amb la rebaixa. La protesta es tornà «expressió de sentiment» i als alemanys no'ls tocaran d'allà on són i encara els hi donaran xocolata cada dematí. I sinó... al temps!

Per mitjà del nostre mitrat, el Sant Pare torna a parlar-nos de la guerra i dels sistemes pràctics per a acabar amb ella. Aqueixos sistemes ja suposaran en què consisteixen: en rogatives. Uns quants mil·lions d'oracions llençades en un moment faràn acallà els canons? Ai, Benet, que ets ignocent!

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 30 DE MAIG AL 6 DE JUNY DE 1918

Per terra

Al front occidental, la nova ofensiva alemanya entre el Oise i el Marne ja està aturada. Els alemanys han arribat a tocar el Marne i després han girat cap a l'oest en direcció de París. No han pogut passar gaire enllà, gràcies a la heroiçitat de les tropes franceses, que ja disposen ara de fortes reserves. El balanç que han fet els alemanys dona al seu favor uns 50,000 presoners i uns 400 canons. Es molt, però no arriba a la meitat del balanç de l'anterior ofensiva.

Al front italià, no hi ha hagut altra cosa sinó operacions secundàries. Segueix anunciant-se una gran ofensiva austriaca. La veritat és que ja fa molt de temps que s'anuncia. I això no vol dir que no acabi per produir-se.

Al front de Macedònia, les tropes gregues han tingut un bell èxit. Han atacat els búlgars a la regió del riu Vardar, prenent les seves posicions en un front de 12 quilòmetres i en una fondària de dos, i fent uns 1,800 presoners, entre ells alguns alemanys.

Al front de la Mesopotàmia, hi ha hagut un petit retrocés dels anglo-indis.

Per mar

A conseqüència d'una col·lisió, un contratorpeder britànic ha anat a fons, salvant-se la major part de la tripulació.

Per l'aire

Els avions alemanys han fet repetits intents per a arribar a París, però han estat deturats, i només han pogut tirar algunes bombes a les poblacions dels voltants.

El cardenal Hartmann, arquebisbe de Colònia, va demanar als aliats, per conducte del Vaticà, que no fos bombardejada la dita ciutat el dia de Corpus, a fi de que pogués celebrar-se tranquil·lament la processó. Els aliats hi van accedir. Però això no va ésser obstacle per a que el dia de Corpus mateix, els alemanys bombardegessin París amb el canó de llarg abast.

En Lerroix ha dit que «estamos en los preliminares de la paz». No sé què hi veu. Ara que és quan el tigre i la pantera se ballen amb més rabiosa acometivitat, ara don Alexandre veu venir la pau. Lo que deu veure són visions. Eil... A menys que alguna gitana li hagi pronosticat. O En Pich, que està tan ficat en les qüestions diplomàtiques dels bèl·lics Estats d'Europa!

S'ha publicat ja el prospecte de la pròxima Rifa de Nadal. Ja ho veuen. Falten sis mesos i ja ens obliguen a pensar amb la fimba. Lo més trist és que aqueixos trentasis mil·lions de pessetes en premis ja comencen a preocupar-nos. I són molts els que pensen més amb la grossa que amb la sort de París. Per alguna cosa serem meridionals, espanyols i atacats del bacilo de la gandulitís.

Obsequi. Els senyors Esteves de la «Defensa Social» obren una subscripció per a regalar an En Dato un album amb firmes i un bastó de «mando». Una vara de freixa li haurien de regalar. Perquè el propi don Eduard les hi mesurés a l'esquena.

Un pagès, després d'haver pagat unes misses al senyor rector: —Dispensi, mossèn Puig... no li hauria pas donat equivocadament un duro en contes de les dues pessetes? —No, bon home, no... Me'n recordo bé. —Es que com que tenia un duro fals i ara no me'l trobo... —Ah!... calleu!... Veiam... espereu-vos que ho miraré...